

MANTIK

(Dr. Necmettin Pehlivan)

1.Hafta	12 Şubat	Mantığın Tarihçesi: (a) Aristoteles ve mantık eserleri: İsimleri, sayıları, düzenleri, içerikleri (b) Müslüman Mantıkçılar:(i) Mütakaddimûn: Fârâbî- İbn Sînâ ve onların görüşlerini benimseyenler, (ii) Müteahhirûn: F. Râzî ve onun görüşünü benimseyenler.
2.Hafta	19 Şubat	Bilgiden Mantığa Giden Süreç: (I.) Bilgi (el-İlm) ve Türleri: Tasavvur ve Tasdîk, (II.) Mantığın Tarifi, Ona Ola İhtiyaç ve Mantığın Konusu, Mantığın Kısımları: Tasavvurat ve Tasdîkât
3.Hafta	26 Şubat	Lafızlar ve Onlara Olan İhtiyaç: (a) Lafzın Manaya Delâleti ve Delâlet Türleri, (b) Lafzın Manaya Nispeti, (c) Tekabül ve Kısımları
4.Hafta	5 Mart	Mefhûm ve Misdâk: (a) Mefhumun Kısımları: Tümel ve Tikel, (b) Kavramlararası İlişkiler
5.Hafta	12 Mart	(I) Beş Tümel: Cins, Tür, Ayırım, Özellik, İlinek, (II) Tarif ve Türleri: Hadd ve Resm, (III) Bölme ve Türleri: (a) Bütünün parçalarına bölünmesi, (b) Tümelin tikellerine bölünmesi
6.Hafta	19 Mart	(I) Önerme: Tarifi, Cüzleri ve Kısımları, (II) Yüklemlî Önermenin Kısımları: (a) Konusu bakımından yüklemlî önermeler, (b) Konusunun varlığı bakımından yüklemlî önermeler, (c) Olumsuzluk harfî bakımından yüklemlî önermeler, (d) Ciheti bakımından yüklemlî önermeler, (III) Şartlı Önermenin Kısımları: (a) Bitişik Şartlı Önermeler, (b) Ayrık Şartlı Önermeler
7.Hafta	26 Mart	Önermelerarası İlişkiler (Doğrudan Çıkarım): (a) Tekabül, (b) Düz Döndürme, (c) Ters Döndürme
8.Hafta	2 Nisan	(I) Akıl Yürürtme/Delillendirme (Dolaylı Çıkarım) ve Türleri: (a) Kıyas/Tümdengelim, (b) İstikra/Tüme varım, (c) Analoji/Benzetme/Temsil: (II). Kıyas: (a) Tarifi, (b) İçeriği Bakımından Türleri: (i) Kesinlik İfade edenler ve (ii) Kesinlik ifade etmeyenler, (c) Sureti Bakımından Türleri: (i) İktirani/Birleşmeli Kıyaslar, (ii) İstisnâî/Seçmeli Kıyaslar, (iii) Eşitlik Kıyası, (III) İktirani/Birleşmeli Kıyaslar'ın Kısımları: (i) Yüklemlî Kıyaslar, (ii) Şartlı Kıyaslar, (IV) Kıyasların Teknik Terimleri ve Kıyasın Şartları
9.Hafta		VİZE HAFTASI (07-15 Nisan 2018)
10.Hafta	16 Nisan	Birleşmeli Yüklemlî Kıyaslar: Şekilleri ve Modları: I. Şekil: Şartları, Modları ve Bu Şekilde Yapılan Yanlışlar ve Onları Düzeltme Yolları
11.Hafta	23 Nisan	Yüklemlî Kıyaslar: II. Şekil: Şartları, Modları ve Bu Şekilde Yapılan Yanlışlar ve Onları Düzeltme Yolları
12. Hafta	30 Nisan	Yüklemlî Kıyaslar: III. Şekil: Şartları, Modları ve Bu Şekilde Yapılan Yanlışlar ve Onları Düzeltme Yolları
13.Hafta	7 Mayıs	Yüklemlî Kıyaslar: IV. Şekil: Şartları, Modları ve Bu Şekilde Yapılan Yanlışlar ve Onları Düzeltme Yolları
14.Hafta	14 Mayıs	Birleşmeli Şartlı Kıyaslar: Tarifi, Teknik Terimleri ve Türleri
15.Hafta	21 Mayıs	İstisnâî (Seçmeli) Kıyas: Tarifi, Sonuç Verme Şartları ve Türleri
		FİNAL HAFTASI (26 Mayıs-13 Haziran 2018)

Ders Materyalleri

Necati Öner, *Klasik Mantık*, Divan Yayınları: Ankara 2011.
Necati Öner, *Bilginin Serüveni*, Divan: Ankara 2015.
İbrahim Emiroğlu, *Ana Hatlarıyla Klasik Mantık*, Elis: Ankara 2004.
İbrahim Emiroğlu, *Mantık Yanlışları*, Elis: Ankara 2004.
İbrahim Emiroğlu, *Mantık Yazıları*, Elis: Ankara 2016.
Ali Durusoy, *Mantığa Giriş*, İFAV: İstanbul 2008.
İbrahim Çapak, *Ana Hatlarıyla Mantık*, Ensar: İstanbul 2012.
İbrahim Çapak, *Düşünce Geleneğimizde Mantık*, Ensar: İstanbul 2016.
Hamdi Rağıp Atademir, *Aristo'nun Mantık ve İlim Anlayışı*, İlahiyat Fakültesi Yayınları: Ankara 1974.
Abdülkuddüs Bingöl, "Türklerde Mantık," *Türk Düşünce Tarihi* içinde Haz.: Hüseyin Gazi Topdemir, AKMB Yayınları: Ankara 2001, ss.73-131.

M. Tahir Yaren, *Kıyasların Yapısı*, İlahiyat: Ankara 2003.
Nazım Hasırcı, *Mantık El Kitabı*, Araştırma: Ankara 2015.
Mantık El Kitabı, ed. İsmail Köz-Ali Çetin, Grafiker: Ankara 2016.
İsmail Köz, *Mantık Felsefesi*, Elis Yayınları: Ankara 2003.
İsmail Köz, "İslâm Mantık Külliyyatının Teşekkülü", *Felsefe Dünyası*, Sayı 30, 1992/2, ss. 91-112.
İsmail Köz, *Modern Türk Düşüncesinde Mantık Çalışmaları*, AÜİFD, Cilt: XLIII, (2002) Sayı: 1, 135-169.
İbn Sina, *İhlas Suresi Tefsiri*, DİB: Ankara 2014
Ferruh Özpilavcı, "Mantık ve Dini İlimler", Isparta Mantık Araştırmaları I, Isparta 2013.